

Corps Expeditionnaire d'Orient ved Gallipoli 1915

Indledning

Beretninger om Gallipoli felttoget fokuserer ofte på engelske, australske og newzealandske enheder, hvorved det væsentlige franske bidrag har en tendens til at blive overset. Denne artikel er blevet til i forbindelse med undersøgelser af, hvilke hærenheder der indgik i *Corps Expeditionnaire d'Orient*.

Corps Expeditionnaire d'Orient

Ekspeditionskorpsset omfattede i første omgang kun en infanteridivision, men blev i maj 1915 tilført yderligere en division.

Det franske bidrag talte ved landgangen i april 1915 i alt 16.762 mand, af den samlede styrke på 75.056 mand.

Ved operationernes start den 25. april 1915 fik franskmændene til opgave at gennemføre en afledningsmanøvre på den asiatiske del af Dardanellerne, og foretog der en landsætning ved Kum Kale. Ud over at sløre hvor selve hovedangrebet fandt sted, skulle landsætningen samtidig hindre, at tyrkerne rettede artilleri mod landsætningen ved Cape Helles. Styrken trak herefter planmæssigt tilbage 26. april 1915, hvorefter Det franske Ekspeditionskorps blev indsat på andre dele af fronten.

Chefer

General d'Amade.

Fra Kilde 4.

General Sarrail.

Fra Kilde 16.

General Albert d'Amade, veteran fra de franske felttog i Marokko, blev Ekspeditionskorpsets første chef. Den 14. maj 1915 blev han afløst af General Henri Gouraud, der ligeledes var veteran fra Marokko. Hans tid som chef dog ganske kort, da han 30. juni 1915 blev hårdt såret, hvorved han brækkede begge ben og mistede højre arm.

Kommandoen blev herefter midlertidigt overtaget af General Maurice Bailloud, der var chef for Ekspeditionskorpsets 2. Division. Pr. 6. august 1915 udnævnes General Maurice Sarrail til fransk øverstkommanderende og beklæder denne post indtil felttogets afslutning i januar 1916, og den daværende engelske chef, General Monro, fremhæver ham specielt i sin officielle indberetning (Kilde 13).

General Gouraud (stående) og General Bailloud.

Fra FirstWorldWar.com.

Flere af generalerne havde i 1914 beklædt høje stillinger, men var faldet i politisk unåde som følge af krigens gang, og deres egne mere eller mindre talentfulde bidrag hertil.

Den engelske øverstkommanderendes indtryk

General Sir Ian Hamilton, den engelske øverstkommanderende, beskriver i sin dagbog (Kilde 14) sit indtryk af Det franske Ekspeditionskorps således:

"5th April, 1915. Alexandria. Motored after early breakfast to French Headquarters at the Victoria College. Here I was met by d'Amade and an escort of Cuirassiers and, getting on to my Australian horse, trotted off to parade.

Coming on to the ground, the French trumpeters blew a lively fanfare which was followed by a roll of drums. Never was so picturesque a parade, the verdict of one who can let his mind rove back through the military pageants of India, Russia, Japan, Germany, Austria, Switzerland, China, Canada, U.S.A., Australia, and New Zealand. Yes, Alexandria has seen some pretty shows in its time; Cleopatra had an eye to effect and so, too, had the great Napoleon.

But I doubt whether the townsfolk have ever seen anything to equal the *coup d'oeil* engineered by d'Amade. Under an Eastern sun the colours of the French uniforms, gaudy in themselves, ran riot, and the troops had surely been posted by one who was an artist in more than soldiering. Where the yellow sand

was broken by a number of small conical knolls with here and there a group, and here and there a line, of waving palms, there, on the knolls, were clustered the Mountain Batteries and the Batteries of Mitrailleuses. The Horse, Foot and Guns were drawn up, Infantry in front, Cavalry in rear, and the Field Artillery -the famous 75s - at right angles.

Infantry of the Line in grey; Zouaves in blue and red; Senegalese wore dark blue and the Foreign Legion blue-grey. The Cavalry rode Arabs and barbs mostly white stallions; they wore pale blue tunics and bright scarlet breeches.

*General d'Amade ved overrækkelsen af fanerne til de to franske enheder.
Fra Kilde 14.*

I rode down the lines of Infantry first and then galloped through the heavy sand to the right of the Cavalry and inspected them, by d'Amade's request, at a trot, winding up with the six Batteries of Artillery.

On reaching the Saluting Base, I was introduced to the French Minister whilst d'Amade presented colours to two Regiments (175th Régiment de Marche d'Afrique and the 4th Colonial Regiment) making a short and eloquent speech.

General d'Amade is saying: "We swear that these colours -red, white and blue -shall be defended to the death. We swear looking at this red earth, this white city, and this blue sea, and in the presence of our commander, General."

He then took command of the parade and marched past me at the head of his forces. Were all the Houris of Paradise waving lily hands on the one side, and were these French soldiers on the other side, I would give my cold shoulder to the Houris.

*Med general d'Amade i spidsen, passerer
Ekspeditionskorpsets infanterienheder revy for general Hamilton.
Fra Kilde 14.*

The Cavalry swung along at the trot to the cadence of the trumpets and to the clink-clank and glitter of steel. The beautiful, high-stepping barbs; the trembling of the earth beneath their hoofs; the banner streaming; the swordsmen of France sweeping past the saluting base; breaking into the gallop; sounding the charge; charging; *ventre à terre*; out into the desert where, in an instant, they were snatched from our sight and changed into a pillar of dust!

Franske 75 mm feltkanoner passerer revy for general Hamilton.
Fra Kilde 14.

High, high soared our hopes. Jerusalem - Constantinople? No limit to what these soldiers may achieve. The thought passed through the massed spectators and set enthusiasm coursing through their veins. Loudly they cheered; hats off; and hurrah for the Infantry! Hurrah, hurrah for the Cavalry!! Hurrah, hurrah, hurrah for the 75s!!!

At the end I said a few farewell words to the French Minister and then galloped off with d'Amade. The bystanders gave us, too, the warmest greetings, the bulk of them (French and Greek) calling out "d'Amade!" and the Britishers also shouting all sorts of things at the pitch of their voices ..."

1er Division d'Orient

1er Division d'Orient (*General Masnou*)

1er Brigade d'Orient

175e Régiment d'Infanterie

- 1er Bataillon
- 2e Bataillon
- 3e Bataillon

1er Régiment de Marche d'Afrique
(*Oberstløjtnant Nieger*)

- 1 bataljon fra 4e Régiment de Zouaves
- 1 bataljon fra 3e Régiment de Zouaves
- 1 bataljon fra 2e Regiment Etranger d'Infanterie (Fremmedlegionen)

2e Brigade Mixte Coloniale (*Oberst Ruef*)

4e Régiment Mixte de Marche (*Oberstløjtnant Vacher*)

- 1er Bataillon Sénégalais d'Algérie (*Major Labarsouque*)
- 2e Bataillon Sénégalais d'Algérie (*Major Derratier*)
- 4e Bataillon Coloniale (*Major Serre*)

6e Régiment Mixte de Marche (*Oberstløjtnant Noguès*)

- 3e Bataillon Sénégalais du Maroc (*Major Simonin*)
- 4e Bataillon Sénégalais du Maroc (*Major Nibaudeau*)
- 6e Bataillon Coloniale (*Major Chabbert*)

175e Régiment d'Infanterie blev oprettet i 1915, af mandskab fra Marseilles, Grenoble, Saintes og Riom.
1er Régiment de Marche d'Afrique blev oprettet pr. 1. februar 1915 (Kilde 2).

Divisionsartilleriet

Type	Pjecer
75 mm feltkanoner	21
65 mm bjergkanoner	8
120 mm kanoner	2
155 mm kanoner	2

Kilde 7 angiver, at divisionsartilleriet ved 1. Division bestod af i alt 33 pjecer.

Hvilke regimenter, der stillede batterierne, fremgår ikke af de rådige kilder, men oversigten i Kilde 1 angiver flere muligheder.

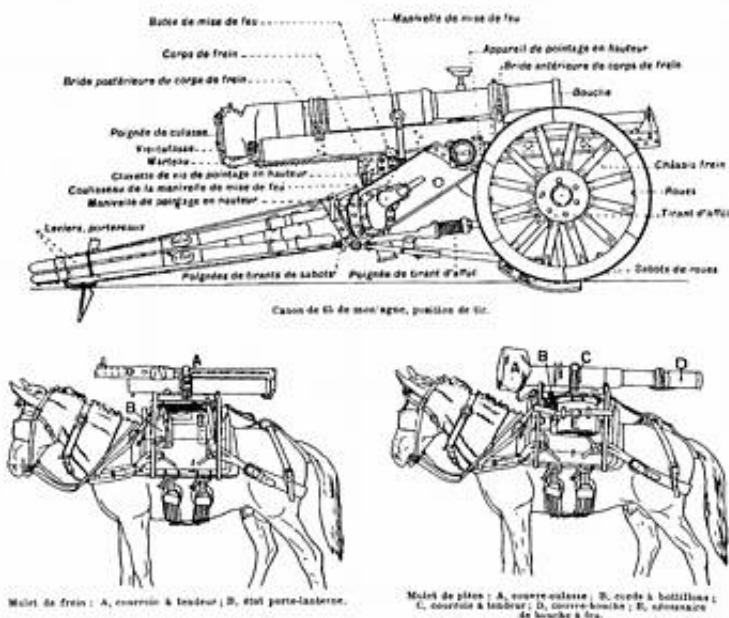

*Fransk 75 mm feltkanon,
fotograferet ved Sedd el Bahr, Cape Helles, Gallipoli,
under det Tredje slag ved Krithia, 4. juni 1915.*

Fra Kilde 4.

Kanonbesætningen bærer både kepier og tropehjelme, en blanding der ikke synes ualmindelig blandt de franske enheder.

De 21 stk. 75 mm pjecer oplyses fordelt på 6 batterier (Kilde 17), men hvorledes den indbyrdes fordeling har været, anføres ikke.

Fransk 65 mm bjergkanon.
Fra Kilde 10.

Divisionsartilleriet i 1. Division omfattede to bjergbatterier, hver med 4 stk. 65 mm bjergkanoner.

Kilde 1 omtaler, at 2e Régiment Artillerie de Montagne deltog i Det franske Ekspeditionskorps, og det er ikke usandsynligt, at de to bjergbatterier kom fra dette regiment.

Fransk 155 mm kanon, indsat ved Seod-Ul Barr højdedraget.
Fra Kilde 12.

Divisionsartilleriet i 1. Division omfattede to tunge batterier - 1 batteri med 2 stk. 120 mm kanoner og 1 batteri med 2 stk. 155 mm kanoner.

Kampstøtte- og forsyningsenheder

Herudover indgik en række kampstøtte og forsyningsenheder, om hvilke jeg ikke p.t. har en konkret fordeling af.

Angrebet ved Kum Kale 25. april 1915 (Kilde 14 og Kilde 15)

Angrebsstyrken bestod af:

- 6e Régiment Mixte de Marche (*Oberstløjtnant Noguès*)
- Et 75 mm kanonbatteri

- En maskingeværdeling fra et kavaleriregiment (fra Regiment de Marche de Chasseurs d'Afrique, se efterfølgende)
- En halvdeling pionerer
- En sanitetsenhed
- Et signalhold.

Uddrag af Map of the Gallipoli peninsula (FirstWorldWar.com).

Målet for angrebet var landsbyen Kum Kale samt et ældre fort, hvis kanoner var blevet ødelagt under de sømilitære operationer, der blev gennemført i månederne forud for landsætningen. I stillinger om Kum Kale stod enheder af den tyrkiske 3. Infanteridivision (ca. 3 bataljoner).

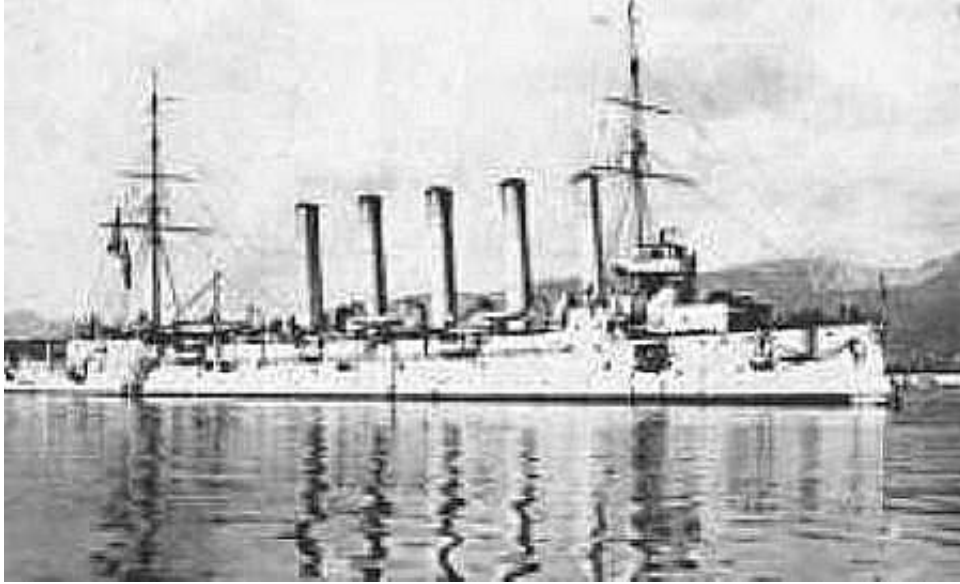
Klokken 04:20 ankrede invasionsflåden op ud for kysten, og angrebet blev indledt 05:15 med et bombardement fra søen, bl.a. fra den russiske krydser Askold, som varede frem til 06:20, hvor signalet til angreb blev givet. Strømmen langs kysten var imidlertid så stærk, at landgangsfartøjerne først nåede kysten 10:15.

Landsætningen blev hæmmet af en voldsom tyrkisk ild, men 10. og 11. senegalesiske kompagni vadede i land og angreb fortet gennem en breche skabt af skibsartilleriet. Omkring 12:00 var det meste af landsbyen Kum Kale erobret, men der var voldsomme kampe ved byens kirkegård. Det franske feltartilleri, der blev landsat ca. 14:30 var for svagt til for alvor at øve indflydelse på kampene, der gik i

stå ved mørkets frembrud ca. 18:30, halvvejs mellem Kum Kale og Yeni Shehr..

Den franske flåde gennemførte i løbet af dagen også en fingeret landsætning ved Basika Bugten (ca. 25 km syd for Kum Kale). Formålet var at fastholde den tyrkiske 11. Infanteridivision i dens stillinger, så man ikke greb ind over for landsætningen ved Kum Kale. (Kilde 18)

I løbet af natten gennemførte de tyrkiske styrker tre modangreb, som blev slået tilbage med store tab til begge sider.

Den russiske krydser ASKOLD.

Fra The Askold cruiser in the Gallipoli battle
af Svetlana Samchenko (Russia and Australia - two centuries).

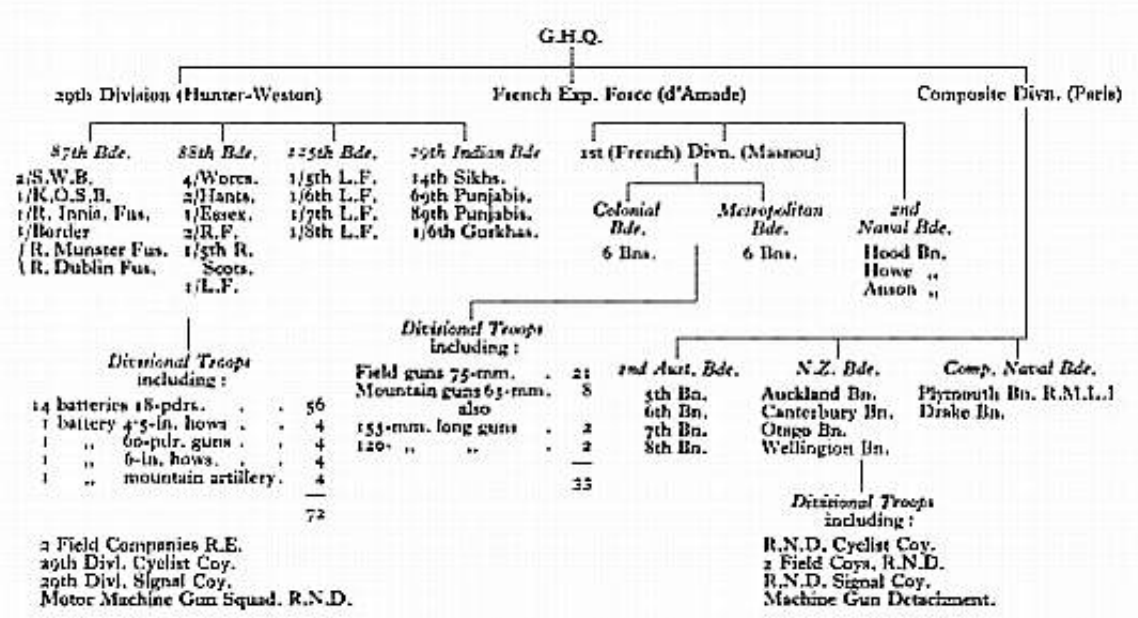
Det franske angreb blev genoptaget ved daggry, støttet af skibsartilleriet. En del tyrkiske soldater overgav sig ved syvtiden, mens andre fortsatte kampen. I forvirringen lykkedes det tyrkiske soldater at trænge tilbage i Kum Kale, hvorunder franskmændene mistede to maskingeværer, der dog blev generobret ved et raskt modangreb. Et fornyet angreb mod kirkegården mislykkedes dog.

Fra general Hamiltons dagbog:

"At 1.45 d'Amade came aboard (på slagskibet HMS Queen Elizabeth) in a torpedo boat to see me. He has been ashore at Kum Kale and reports violent fighting and, for the time being, victory. A very dashing landing, the village stormed; house to house struggles; failure to carry the cemetery; last evening defensive measures, loop holed walls, barbed wire fastened to corpses; at night savage counter attacks led by Germans; their repulse; a wall some hundred yards long and several feet high of Turkish corpses; our own losses also very heavy and some good Officers among them. All this partly from d'Amade to me; partly his Staff to my Staff. Nogués and his brave lads have done their bit indeed for the glory of the Army of France. Meanwhile, d'Amade is anxious to get his men off soon: he cannot well stay where he is unless he carries the village of Yeni Shahr. Yeni Shahr is perched on the height a mile to the South of him, but it has been reinforced from the Besika Bay direction and to take it would be a major operation needing a disembarkation of at least the whole of his Division. He is keen to clear out: I agreed, and at 12.5 (?) he went to make his preparations."

Ordren om tilbagetrækning når frem til oberstløjtnant Nogués ca. 17:00. Indskibningen påbegyndes ved mørkefald og ca. 22:00 afgår de sidste infanteristyrker fra Kum Kale.

De franske tab under operationen var: Døde - 7 officerer samt 183 underofficerer og menige; sårede - 13 officerer samt 575 underofficerer og menige. De tyrkiske tab løb op i 1.730 døde, sårede og savnede, hvoraf 500 endte som krigsfanger.

Organisationsskema - De allierede styrker ved Gallipoli, 25. april 1915.

Kilde 7.

Styrkerne var, i forhold til opgaven, relativt begrænsede, og rummede ikke mulighed for at gennemføre andet end en skinlandsætning på den asiatiske kyst.

2e Division d'Orient

2e Division d'Orient (General Maurice Bailloud)

3e Brigade d'Orient (General Ganeval)

176e Régiment d'Infanterie (Oberstløjtnant Bernadotte)

- 1er Bataillon (Major Dumontt)
- 2e Bataillon (Major Ducas)
- 3e Bataillon (Major Pinchon)

2e Régiment de Marche d'Afrique

- 1 bataljon fra 1er Régiment de Zouaves
- 1 bataljon fra 2e Régiment de Zouaves
- 1 bataljon fra 4e Régiment de Zouaves

4e Brigade Mixte Coloniale (General Simonin)

7e Régiment Mixte de Marche (Major Aymes)

- 2 indfødte bataljoner
- 1 kolonialbataljon

8e Régiment Mixte de Marche (Oberstløjtnant Adhémar)

- 2 indfødte bataljoner
- 1 kolonialbataljon

Divisionen ankom til Gallipoli pr. 14. maj 1915, og omfattede analogt med 1. Division et antal kampstøtte og forsyningsenheder, om hvilke jeg ikke p.t. har konkrete oplysninger.

176. Infanteriregiment

Regimentet blev oprettet i 1915 (garnison i Salon de Provence), af mandskab fra Rouen, Pau og Montpellier. Ved udskibningen til Gallipoli bestod regimentet (jf. Kilde 5) af:

- Stab med 2 officerer samt 12 underofficerer og menige, 5 dyr og 1 vogn.
- 3 bataljoner og 3 maskingeværdelinger med 54 officerer samt 3.357 underofficerer og menige, 207

dyr og 54 vogne.

"Dyr" antages i denne sammenhæng at betegne såvel heste som muldyr.

Uniformer

*Menig,
4^e Regiment d'Infanterie
Coloniale, 1915.
Fra Kilde 8.*

Trompeter,

*8^e Regiment de
Chasseurs d'Afrique, 1915.*

Fra Kilde 8.

Kolonialregimenterne var oprindeligt iklædt mørkeblå uniformer, se Uniformsplancher - Om franske kolonitropper, 1914, men de blev fra 1915 gradvist erstattet af horisontblå uniformsgenstande. Soldaten her viser netop denne blanding af de to uniformer, og kan derfor tjene som eksempel på soldater fra de kolonialbataljoner, der indgik i de to indfødte brigader.

Soldaterne fra de to franske regimenter - 175. og 176. Infanteriregiment var - efter diverse billedmateriale at dømme - iført horisontblå uniformer (som illustrationen, blot med horisontblå bukser), med kepieer eller tropehjelme som hovedbeklædning.

Illustrationen viser, hvorledes soldaterne tog sig ud i Frankrig. På brystet bærer soldaten en gasmasketaske, hvilke ikke blev anvendt i Gallipoli. I hånden holder han en tidlig udgave af en "stålhelmet", som kunne bæres under huen.

I februar 1915 oprettedes *Regiment de Marche de Chasseurs d'Afrique*, af depoteskadroner fra 3., 4., 5. og 6. Afrikanske beredne Jægerregiment.

Regimentet blev sendt til Ægypten og blev stationeret ved Alexandria. Regimentets maskingeværdeling blev sendt til Gallipoli, hvor den indgik i 1. Divisions 6e Régiment Mixte de Marche i april og maj 1915. Pr. 17. august 1915 fik regimentet betegnelsen, *8e Regiment de Chasseurs d'Afrique*. I oktober 1915 blev det indskibet, med kurs mod Salonika. Siden kom regimentet til Makedonien og Albanien, hvor det gjorde tjeneste frem til december 1917, hvor regimentet blev nedlagt.

Uniformen her er fra felttoget i Salonika, og viser den khakiuniform, som fra 1915 afløste tidligere tiders mere farvestrålende uniform, der bl.a. ses i Frankrig 1914 - Mobiliseringen af Th. Claudius samt Udklipsark - Chasseurs d'Afrique, ca. 1933. Man aner den eneste rest fra denne uniform, nemlig den røde hue, som her næsten dækkes af det khakifarvede overtræk. Uniformen blev dog fortsat anvendt til paradebrug, jf. general Hamiltons beskrivelse af kavalerister i *pale blue tunics and bright scarlet breeches*. Trods Kilde 6 omfattende gennemgang af de afrikanske jægers uniformer, er det ikke muligt at udlede, hvorledes maskingeværdelingen ved Gallipoli var uniformeret.

Tirailleurs Sénégalais ca. 1890.

Fra Red Shadow.

Selvom disse uniformer er lidt mere farvestrålende end 1915-udgaven, giver de alligevel et ganske godt indtryk af uniformeringen i de senegalesiske enheder, der udover Senegal også kom fra Vestafrika og de franske kolonier ved Ækvator.

I 1915 anvendtes mørkeblå bukser og kapper, inden man endelig gik over til khakifarvede uniformer.

Kilde 4 viser eksempler på den mørkeblå uniformering.

Zouaver, ca. 1913.

Fra et samtidigt postkort.

Også zouaverne gennemgik en uniformsmæssig udvikling bort fra de farvestrålende uniformer og sluttede også med khakifarvede uniformer, beskrevet som sennepsfarvede.

Se f.eks. Les uniformes de Zouaves et Tirailleurs (Marsouins, Chacals et Turcos).

Det er tænkeligt, at man ved Gallipoli anvendte hvide lærredsbukser (fra sommeruniformen) i stedet for eller over de røde uniformsbukser.

I Kilde 12 beskrives fremmedlegionærernes uniformer som værende den traditionelle franske infanteriuniform, idet der dog blev udleveret blå lærredsbukser, der kunne bæres over de røde bukser. Eksempler på den traditionelle uniform er vist i Uniformsplancher - Om franske kolonitropper, 1914.

Kilder

Organisation

1. Force Française en Turquie (Dardanelles- Gallipoli) (La Coloniale). En uredigeret og ukommenteret liste over de forskellige franske enheder, der bidrog med soldater. Kan tjene som udgangspunkt for videre undersøgelser.
2. La guerre de la péninsule de Gallipoli (La Coloniale). Indeholder bl.a. krigsdagbogen for 1er Régiment de Marche d'Afrique i tiden 19. til 27. maj 1915.
3. Les Coloniaux en 1914-1918 (La Coloniale). En generel oversigt over franske kolonitropper, herunder et afsnit om enhederne ved Gallipoli. Teksten findes også på det franske marineinfanteris uofficielle hjemmeside L'histoire des Troupes De Marine: 1914-1918.
4. Corps Expeditionnaire d'Orient (Digger History). En engelsksproget fremstilling, der samler mange oplysninger om det franske ekspeditionskorps, dog uden ret mange kildeangivelser.

5. JMO du 176e RI du 8 mai 1915 au 6 octobre 1915 (Marsouins, Chacals et Turcos). Journal des Marches et Opérations er den franske betegnelse for en krigsdagbog. Siden giver gode oplysninger om regimentets organisation og indsats.
6. *Les Chasseurs d'Afrique* af Jacques Sicard og François Vauvillier, Histoire & Collection, Paris 2001, ISBN 2-908-182-874. En grundig gennemgang af regimentets/regimenternes historie og uniformering fra 1831 til vore dage.
7. *Military Operations: Gallipoli, Volume I: Inception of the Campaign to May 1915* af Brigadier-General C. F. Aspinall-Oglander, Heinemann, London 1929. Jeg har alene anvendt et organisationsskema, som var gengivet, da bogen på et tidspunkt var udbudt til salg på Internettet. Nærmere studier af bogen, der kan lånes på Det kongelige Garnisonsbibliotek, vil givet bidrage yderligere til min beretning.

Uniformer, udrustning og materiel

8. *Men at War 1914-1945: French Colonial and African Troops, Sergeant, 1e Régiment de Marche de Zouaves, France 1914*, udgivet i samarbejde med Osprey af Del Prado Publishers, Madrid 2000, ISBN 84-8372-516-9. En "light-udgave" af den ældre Osprey udgivelse *French Colonial and African Troops*, af Ian Summer, med illustrationer af Bill Younghusband.
9. Color Photographs of French Colonial Troops (1915) (Old Magazine Articles). En blandt mange spændende artikler, der gengiver tidlige farvefotografier fra Første Verdenskrig.
10. *Solid cast Mules* af Alex Riches og Linoel Gaurie, The Bulletin, Nr. 1, 2005. En artikel fra The British Model Soldier Society's medlemsblad, hvori forskellige udgaver af fransk bjergartilleri i legetøjsudgaver gennemgås.

Generelt

11. Slaget ved Gallipoli (Wikipedia). Online-tilgængelige, dansksprogede artikler om Gallipoli felttoget, hører ikke til de mest almindelige, men her har en oversætter gjort en god indsats.
12. *With the Foreign Legion in Gallipoli* af A.R. Cooper (The Great War in a Different Light). En farverig beretning af A.R. Cooper, der i en alder af 15½ meldte sig til Fremmedlegionen i 1914, og siden deltog i Gallipoli felttoget. Teksten er også en del af Kilde 4.
13. *The Gallipoli Despatches of General Sir Ian Hamilton* og *The Gallipoli Despatch of General Sir Charles Monro (The Long, Long Trail)*. Generalernes officielle indberetninger giver bl.a. et indblik i de franske enheders indsats under felttoget. Heraf fremgår også, at de to franske divisioner arbejdede tæt sammen med den engelske 29th Division og Royal Naval Division.
14. *Gallipoli Diary, Volume 1* af general Sir Ian Hamilton (Project Gutenberg). Generalens personlige dagbog fra felttoget, hvoraf de gode gutenbergere foreløbig har gjort første bind tilgængeligt online.
15. *The French Landing at Kum Kale 25-26 April 1915* af Yves Fohlen (Digger History). En beskrivelse af den franske landgang på Dardanellernes asiatiske side.
16. *General Maurice Sarrail (The Great War in a Different Light)*. Kort beskrivelse af generalens liv, som efter Gallipoli førte ham til Salonika, hvor han i en periode var fransk øverstkommanderende.
17. *Gallipoli: The Landings of 25 April 1915* af S. Monick (South African Military History Society). En god beskrivelse af kampene på felttogets første dag, inkl. en oversigt over de deltagende kamp- og kampstøtteenheder.
18. *Gallipoli - The fatal Shore* af Harvey Broadbent, Viking, Victoria/Australia 2005, ISBN 0-670-04085-1. En nyere og gennemillustreret bog, der søger at tilgodese alle deltagende enheder.
19. *Helles: The French in Gallipoli* af Eleanor van Heyningen (Imperial War Museum). Et papir, der på glimrende vis sammenfatter den franske del af historien om Gallipoli felttoget.

Efterskrift

Fremmedlegionens bidrag til Corps Expeditionnaire d'Orient

Som supplement til Fremmedlegionens bidrag til 1er Régiment de Marche d'Afrique i Corps Expeditionnaire d'Orient bringer Kilde 1 den her viste illustration samt et par supplerende oplysninger.

Regimentets 3. Bataljon bestod af to kompagnier fra henholdsvis 1er og 2e Regiment Etranger d'Infanterie, og altså ikke alene fra 2. Regiment som tidligere nævnt.

Uniformer

*Fremmedlegionær, Gallipoli, foråret 1915.
Tegnet af Mike Chappel.
Fra Kilde 1.*

Uniformsbeskrivelse (Kilde 1)

Hovedbeklædning

Tropehjeml Model 1888, med lyst khakifarvet overtræk, eller kepi Model 1884, med lyst khakifarvet overtræk.

Uniform

Kappe Model 1877, med regimentets nummer i rødt som kravemærke. Lyse khakifarvede lærredsbukser. Sorte gamacher Model 1913, båret over støvler Model 1893. Jægerhornet på ærmet er et skydemærke.

Udrustning

Sorte bæreseler og livrem med to sorte patrontasker Model 1888 fortil og en bagpå; lang bajonet i sort skede ved venstre side, også her lys khakifarvet brødpose.

Bevæbning

Geværer af typen *Lebel*. Over skulderen bærer soldaten et Hotchkiss maskingevær Model 1914.

Det anføres endvidere, at fremmedlegionærene ved Gallipoli i løbet af sommeren 1915 muligvis skiftede til rent khakifarvede lærredsuniformer.

Om legionærene så rent faktisk bar de lyseblå overtræksbukser, der er nævnt i Kilde 2, fremgår ikke af det rådige materiale.

Kilder

1. *French Foreign Legion 1914-45* af Martin Windrow, Osprey Men-at-Arms 325, Oxford 1999, ISBN 1-85532-761-9.
2. *With the Foreign Legion in Gallipoli* af A.R. Cooper (The Great War in a Different Light).

Per Finsted

Noter:

- 1) Albert d'Amade (1856-1941) (Généalogies célèbres sur la Web). Fødselsåret varierer fra 1856 til 1858 alt efter kilderne.
- 2) Henri Gouraud (1867-1946) (Wikipedia)
- 3) Maurice Bailloud (1847-?) (Photographie militaire et Organisation de l'armée française au XIXeme siècle)
- 4) Maurice Paul Emmanuel Sarrail (1856-1929) (byen Paris officielle hjemmeside)
- 5) Trods general Hamiltons begejstring for de franske enheder, ser det ud til, at navnene på regimenterne ikke er helt korrekte. Ud fra navnene at dømme kunne der være tale om 175e Régiment d'Infanterie (fransk) og 4e Régiment Mixte de Marche (algiersk).
- 6) *Gyldendals Fremmedordbog*: Huri (fra arabisk *hūrīyah* sortøjet kvinde) ung, smuk kvinde i muhamedanernes paradís.
- 7) Historique du 2e Regiment Etranger d'Infanterie (Legion Etrangere).
- 8) 175e Régiment d'Infanterie (Historique de Régiments)
- 9) Måske dette tidspunkt ikke stemmer helt. General Hamilton nævner i sin dagbog (Kilde 14) - med den engelske admiral de Robeck som kilde - at angreb på landsbyen Kum Kale allerede blev gennemført allerede 09:35.
- 10) ASKOLD bar tilnavnet *A packet of Woodbines*, da de fem skorstene mindede om en 5-styks pakke Woodbine cigaretter.
- 11) 176e Régiment d'Infanterie (Historique de Régiments)
- 12) Se Salonika (Historiske slag) (nutidens Thessaloniki) for en omtale af kampene her.